

Návrh Kritérií udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 – 2020 spolufinancované z EŠIF – so zameraním na drevnú biomasu

Pripomienka LZ VLK

Lesoochranárske zoskupenie VLK (LZ VLK), so sídlom 082 13 Tulčák 310, predkladá nasledujúcu hromadnú pripomienku k navrhovanému materiálu „*Kritéria udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 – 2020 spolufinancované z EŠIF – so zameraním na drevnú biomasu*“. Pripomienkovaný materiál zverejnilo Ministerstvo životného prostredia SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia dňa 8. septembra 2016 na webovom sídle OP KŽP. Písomné pripomienky k návrhu materiálu je možné zasielať v termíne do 8. októbra 2016.

(<http://www.op-kzp.sk/obsah-aktuality/oznamenie-o-zverejneni-navrhu-kriterii-udrzatelneho-vyuzivania-biomasy-v-regionoch-slovenska-pre-programy-sr-na-obdobie-2014-2020-spolufinancovane-z-esif-so-zameranim-na-drevnu-biomasu/>)

- 1. Predložený dokument „*Kritéria udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 – 2020 spolufinancované z EŠIF – so zameraním na drevnú biomasu*“ (ďalej KPMG biomasa) obsahuje nepravdivé údaje, na základe ktorých vyvodzuje nesprávne závery. Vzhľadom na závažnosť pochybení pri kvantifikácii disponibilných zdrojov palivovej dendromasy a kvantifikácii súčasnej spotreby palivovej dendromasy, predložený dokument nie je možné upraviť, a preto ho požadujeme stiahnuť a vrátiť na prepracovanie.**

Odôvodnenie:

VLK, na základe dlhoročných skúseností získaných pri realizácii kampane BIOMASAKER, a po porovnaní predloženého materiálu s inými dostupnými relevantnými dokumentmi, žiada aby Ministerstvo životného prostredia SR vrátilo navrhovaný materiál „*Kritéria udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 – 2020 spolufinancované z EŠIF – so zameraním na drevnú biomasu*“ na prepracovanie.

Predložený dokument obsahuje nepravdivé údaje o kvantifikácii disponibilných zdrojov palivovej dendromasy a kvantifikácii súčasnej spotreby palivovej dendromasy, z ktorých potom vyvodzuje nesprávne závery o možnostiach ďalšieho rozvoja využitia palivovej dendromasy na Slovensku.

- a) Kvantifikácii disponibilných zdrojov palivovej dendromasy (Kapitola 2 predloženého materiálu)

Ako príklad uvádzame: Predložený materiál uvádza na str. 47, v tabuľke č. 27 Ročné hodnoty disponibilných zdrojov palivovej dendromasy v regiónoch Slovenska v tisícoch ton. Údaje o disponibilných zdrojoch palivovej dendromasy z lesných pozemkov uvedené v tejto tabuľke sú v absolútnom rozpore so zisteniami projektu Robin Wood (<https://www.pokraj.sk/sk/samosprava/vyzvy-granty/projekty-psk/ukoncene-projekty/robinwood.html>).

Porovnanie údajov o disponibilných zdrojoch palivovej dendromasy z lesných pozemkov uvedených v dokumentoch „Celkové energetické zhodnotenie Prešovského a Košického samosprávneho kraja – projekt Robin Wood (Robin Wood)“ a „Kritéria udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 – 2020 spolufinancované z EŠIF – so zameraním na drevnú biomasu (KPMG biomasa)“ v tisícoch ton:

Kraj	Robin Wood	KPMG biomasa
Prešovský	82	572
Košický	34	412

Z uvedeného vyplýva značná disproporcía, v prípade Prešovského kraja je údaj uvedený v predloženej materiáli 7-násobne vyšší, než zistenia projektu Robin Wood a v prípade Košického kraja je tento rozdiel až 12-násobný. V zmysle týchto priepastných rozdielov je potrebné prehodnotiť aj disponibilné množstvo palivovej dendromasy v ostatných krajoch.

Projekt Robin Wood bol na území Prešovského a Košického samosprávneho kraja realizovaný v rokoch 2004-2008 a jeho náplňou bolo aj celkové energetické zhodnotenie obidvoch samosprávnych krajov so zameraním na využívanie obnoviteľných zdrojov energie vrátane drevnej biomasy. Zdrojom informácií v obidvoch prípadoch (Robin Wood a KPMG biomasa) bol LVÚ Zvolen.

Ako ďalší príklad uvádzame: Celkový údaj uvedený v spomínanej tabuľke č. 27 na strane 47 o hodnote disponibilných zdrojov na Slovensku (2 826 tis. ton) je takisto v rozpore s údajmi uvedenými v Zelenej správe 2015, MPaRV SR (<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=123&id=9795>), podľa ktorej odvetvie lesného hospodárstva v roku 2014 dodalo na trh 1 450 tis. ton palivovej drevnej biomasy vo forme palivového dreva (830 tis. ton) a štiepok (620 tis. ton). Navyše aj tento údaj je zavádzajúci, keďže podľa zistení LZ VLK je veľké množstvo dreva v praxi vedené ako palivové aj napriek tomu, že sa jedná o drevo vyšších kvalitatívnych tried. Dôkazom je výsledok šetrenia ÚRSO v prípade podnetu na BIOENERGY BARDEJOV s.r.o. Úrad fyzickou kontrolou v skladovacích a manipulačných priestoroch firmy zistil, že na spaľovanie využívali drevo kvalitatívnej triedy III a V, pričom v dokladoch, ktoré tieto spoločnosti predložili Úradu uvádzali, že využívajú drevnú hmotu triedy VI, t.j. najmenej kvalitné drevo (palivové drevo). Počas kontroly ÚRSO bolo v areály BIOENERGY Bardejov celkovo skladovaných 21 500 m³ dreva, z toho 18 000 m³ (84%) dreva bolo kvality III a V a iba 16 % dreva spĺňalo kvalitu triedy VI, ktorú môžu spaľovať (dokumentácia dostupná u LZ VLK a ÚRSO).

V prípade kvantifikácie disponibilných zdrojov palivovej dendromasy je preto potrebné nanovo prehodnotiť údaje o disponibilných zdrojoch palivovej dendromasy z lesných pozemkov na území SR. Ročné disponibilné množstvo palivového dreva z lesných porastov sa pohybuje na úrovni cca 0,5 mil. ton. Svedčia o tom výsledky projektu Robin Wood, ktorý sa tejto problematike venoval omnoho podrobnejšie a takisto praktické zistenia LZ VLK. Ak pripustíme, že údaje o disponibilných zdrojoch z nelesných porastov a drevospracujúceho priemyslu (tabuľka 27, strana 47 - KPMG biomasa) sú akceptovateľné, tak celkové ročné hodnoty disponibilných zdrojov palivovej dendromasy sa na Slovensku pohybujú na úrovni 2,2 mil. ton, čo je o 2,3 mil. ton (50 %) menej, než uvádza predložený dokument.

b) Kvantifikácia súčasnej spotreby palivovej dendromasy (Kapitola 3 predloženého materiálu)

Údaje o súčasnej spotrebe drevnej biomasy vykazujú ešte väčšie nezrovnalosti ako údaje v predchádzajúcej kapitole. V tabuľke č. 28 Ročná spotreba nakupovanej dendromasy v jednotlivých regiónoch Slovenska ... na strane č. 50 pripomienkovaného dokumentu sú uvedené údaje, ktoré sú v rozpore z informáciami z iných dostupných zdrojov.

Ročná spotreba palivovej dendromasy – Individuálne vykurovanie:

Podľa údajov z Národného emisného informačného systému (NEIS), ktorý spravuje Slovenský hydrometeorologický ústav sa spotreba dendromasy pre individuálne vykurovanie (kategória 1.A.4b - predaj palív pre malospotrebiteľov) dlhodobo (cca od roku 2004) pohybuje na úrovni 1,8 mil. ton. Tento údaj je 1,8-násobne vyšší ako uvádza predložený dokument.

Ročná spotreba palivovej dendromasy – Centrálné zdroje tepla:

Podľa údajov uvedených v analýze „Spracovanie biomasy v regióne východného Slovenska vo vzťahu k zachovaniu prirodzených lesov“, ktorú vypracoval VLK v roku 2013 (http://biomasaker.wolf.sk/files/Analiza_biomasa_skratena_april_2014.pdf) centrálné zdroje tepla spotrebovali už v roku 2013 cca 1,5 mil. ton dendromasy. Tento údaj je takisto v rozpore s údajmi uvedenými v predloženom dokumente, kde sa uvádza 1,13 mil. ton za rok 2016. Viditeľné je to napríklad pri posúdení údajov za Prešovský kraj, kde sa v predloženom dokumente v tabuľke č. 28 uvádza ročná spotreba palivovej dendromasy pre centrálné zdroje tepla 118 tis. ton, pritom iba BIOENERGY BARDEJOV spáli ročne 110 000 ton a SPRAVBYTKOMFORT, a.s. Prešov uvádzal v roku 2013 spotrebu 48 000 ton, čo je spolu 158 000 ton, čiže o 25 % vyššia spotreba iba v jednom kraji. V dokumente nie je vôbec zahrnutá spotreba elektrárne Vojany, podľa dostupných zdrojov 160 000 ton ročne a pod. Chýbajúcich údajov pri centrálnych zdrojoch a zdrojoch KVET je v predloženom dokumente veľa.

Celková ročná spotreba palivovej dendromasy na Slovensku:

Údaj o hodnote celkovej ročnej spotrebe palivovej dendromasy na Slovensku uvedený v predloženom dokumente (2,4 mil. ton) je 1,6-násobne nižší ako údaj uvedený v „Správe o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2014“ tzv. Zelenej správe, ktorú vydáva MPA RV SR (<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=123&id=9795>). Správa v kapitole 9.2 Využitie dreva na energetické účely uvádza „Podľa dostupných údajov a odborných odhadov sa v roku 2014 v domácnostiach, odvetviach energetiky, drevospracujúceho priemyslu a ďalšími výrobcami a spotrebiteľmi spotrebovalo približne 4 mil. ton drevnej biomasy.“

Podobný údaj (3,8 mil. ton) je uvedený aj v analýze „Spracovanie biomasy v regióne východného Slovenska vo vzťahu k zachovaniu prirodzených lesov“, ktorú vypracoval VLK v roku 2013 (http://biomasaker.wolf.sk/files/Analiza_biomasa_skratena_april_2014.pdf).

Celkovo je možné konštatovať, že vzhľadom na viacero zdrojov, spotreba palivovej dendromasy na Slovensku je na úrovni cca 4 mil. ton ročne, čo je o 40 % viac ako uvádza predložený dokument.

Záver:

Predložený dokument „Kritéria udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 – 2020 spolufinancované z EŠIF – so zameraním na drevnú biomasu“ umelo nadhodnocuje ročné množstvo disponibilných zdrojov palivovej dendromasy na Slovensku na úroveň 4,5 mil. ton ročne, pričom podľa iných dostupnými prameňov sa toto množstvo pohybuje na úrovni 2,2 mil. ton, čo je o 2,3 mil. ton (50 %) menej.

Druhým závažným problémom je výrazné podhodnotenie súčasnej spotreby palivovej dendromasy na Slovensku. Kým predkladaný dokument uvádza 2,4 mil. ton ročne, viaceré nezávislé zdroje (Zelená správa MPA RV SR, Databáza SHMÚ, Analýza LZ VLK) uvádzajú až 4 mil. ton, čo je až o 40 % viac.

Výsledkom je, že predložený dokument identifikoval voľné disponibilné zdroje palivovej dendromasy, no skutočnosť je taká, že už v súčasnosti spotreba palivovej dendromasy prekračuje dostupné zdroje minimálne o 45 %.

Predložený dokument obsahuje množstvo nepravdivých, nepresných a rozporuplných údajov, ktoré ani nie je možné všetky vymenovať.

Vzhľadom na zjavné závažné rozpory a neprofesionálny prístup spracovateľa, žiadame predložený dokument „Kritéria udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 – 2020 spolufinancované z EŠIF – so zameraním na drevnú biomasu“ stiahnuť a vrátiť na prepracovanie.